

Souček, Stanislav

Předmluva

In: Souček, Stanislav. *Rakovnická vánoční hra*. Brno: Filosofická fakulta s podporou Ministerstva školství a národní osvěty, 1929, pp. [3]-4

Stable URL (handle):

<https://hdl.handle.net/11222.digilib/118748>

Access Date: 22. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

PŘEDMLUVA.

Kniha tato, přinášející nové vydání dílka nevelikého, vzrostla daleko nad rozměr, jaký mívají vydání literárních památek téže asi velikosti.

Bylo totiž třeba ukázati, že neběží o dílko XVI. století a bezvýznamnou hru některé z tehdejších škol, nýbrž o jedinou dosud nám celým textem dochovanou a zcela nepochybnou českou hru jesuitskou, umělecky cennou, historicky zajímavou jak celkovým dramatickým pojetím vánočního thematicu a složkami jeho zpracování, tak vztahy k místu, kde byla psána, k jesuitské residenci na Chlumku u Luže, a k době, kdy vznikla, k r. 1684, lákající k pátrání po svém původci a vyžadující aspoň zařazení v historii svého druhu a českého písemnictví.

S tím zřetelem musila býti psána úvodní studie.

V ní rozbor vydávané památky musel býti všestranný a nemohl býti proveden beze vzhledu do vývoje té neb oné složky a bez obšírnějšího zpracování některých odstavců (na př. výkladů allegorické přehry a jejich místních narážek, a skizzovitě sic, pokud však vím, první historie důležitého motivu darů přinášeených Ježíškovi od pastýřů).

Literárně historická část zase nemohla býti napsána bez podrobného přihlížení ke vzorům, z nichž některé (románské renesanční) se arci jen neurčitě rýsují, jiné (Vergilius, Kozmanecius, Kadlinský) detailním srovnáváním byly zjištěny, bez obšírné informace o košumberské residenci jesuitské a její činnosti a bez studia hymnologického díla Jana Josefa Božana, jehož jméno se lákavě nabízelo do nadpisu anonymní naší hry. Musila vésti k rozřešení otázky, od koho je časoměrné „Rozmlouvání pastýřské o narození Páně“, k oddělení časoměrných versů Komenského od Rosových, k stanovení jejich poměru a k literárně historické rekonstrukci dvou vývojových řad básnických v XVII. století, ne velkých sic, ale zajímavých.

Není-li v tom ve všem něco ještě dořešeno a najdou-li se tu i omyly, je to také tím, že práce tato je první monografií pronikající do oboru skýtajícího vůbec mnoho svízelných otázek a jednou z mála rozprav týkajících se našeho básnictví XVII. století.

Myšlenkový postup a dosti rozmanitý obsah této studie jsem se snažil zachytiti v „Obsahu úvodu“; krom toho jsem materiál mající nějakou vědní cenu, uložený zde a ve „Vysvětlivkách“ otiskovaného textu, zvláště i některé výklady i doklady jazykové a příspěvky textově kritické i exegetické, seznamenal v rejstřících. Uvedené „Vysvětlivky“ přidané k textu naší hry respektují i čtenáře laika.

Na konec děkuji správě městského musea rakovnického za laskavé zapůjčení rukopisu a kol. Fr. Trávníčkovi za společnou četbu korektur tisku.

V březnu 1929.

St. Souček.